

Verslag 9de Dijkentrefdag

Inhoud

Introductie en link met Kennisnetwerk Dijken

Korte samenvatting presentaties

- Damme, een ongeplande bresproef
- Living lab Hedwige-Prosperpolder en resultaten geofysisch onderzoek
- Toelichting demo 'de juiste machine op de juiste plaats'

Introductie

Op dinsdag 22 oktober 2019 vond de 9de Dijkentrefdag plaats in Dilsen-Stokkem. Een 30-tal *dijkwerkers* van binnen de Vlaamse overheid vonden na de lunch hun weg naar de kelderverdieping waar ze getrakteerd werden op enkele lezingen over actuele onderwerpen met betrekking tot het (Vlaamse) dijkbeheer. Nadien waren we getuigen bij een demonstratie van enkele onderhoudsmachines. Het onderstaande schema toont de verschillende onderdelen van de dag:

12u00-13u00	Lunch
13u00-14u30	Presentaties <ul style="list-style-type: none">• Verwelkoming en link met Kennisnetwerk Dijken• Dijkbreuk Damme, een ongeplande bresproef• Living lab Hedwige-Prosperpolder en resultaten geofysisch onderzoek• Toelichting demo 'de juiste machine op de juiste plaats'
14:30u-16:30u	De juiste machine op de juiste plaats <ul style="list-style-type: none">• Demo 'grasonderhoud'• Demo 'onderhoud (breuk)steenbekleding'
16:30u-17:30u	Borrel

In dit verslag zijn de ervaringen en resultaten van de verschillende onderdelen van de dag beschreven, gevisualiseerd en samengevat.

Samenvatting presentaties

De verschillende presentaties van de Trefdag worden hier in chronologische volgorde kort samengevat. De volledige presentaties zijn terug te vinden op het web.

Link met Kennisnetwerk Dijken

Leen Vincke – Afdeling Geotechniek ([presentatie downloaden](#))

In 2015 werd binnen de Vlaamse overheid het Kennis Netwerk Dijken (KND) opgericht. Dit netwerk is een samenwerkingsverband tussen de dijk- en oeverbeheerders en de technisch ondersteunende diensten van de Vlaamse overheid die betrokken zijn bij het dijk- en oeverbeheer, de zgn. waterrand. De hoofddoelstelling van het KND is het ondersteunen van de dijk- en oeverbeheerders door het uitbouwen van een kennisnetwerk en het versterken van de communicatie en de samenwerking tussen alle betrokken partners. Het KND richt zich daarbij naast dijken ook op oevers en kaaimuren, samengenomen onder het begrip 'waterrand'. Centraal gegeven is de interactie tussen (waterkerende) grondconstructies en water(lopen)/kust.

Het KND richt zich op volgende thema's:

- A. databeheer,
- B. inspectie en onderhoud,
- C. meet- en monitoringstechnieken,
- D. (numerieke) toetsing,
- E. ontwerp en aanleg van nieuwe dijken.

Dijkbreuk Damme, een ongeplande bresproef

Tinne Michiels – Afdeling Bovenschelde ([presentatie downloaden](#))

Leen De Vos – Afdeling Geotechniek ([presentatie downloaden](#))

In de nacht van 29 op 30 december 2018 wordt een plotse peilstijging vastgesteld op het Leopoldkanaal. De oorzaak is niet onmiddellijk duidelijk. Enkele uren later meldt de politie een bres in de middenberm tussen Leopoldkanaal en Afleidingskanaal aan het RIS.

De gedeeltelijk weggespoelde weg wordt onmiddellijk afgesloten en de landwaartse dijk wordt gestabiliseerd en tijdelijk hersteld. De herstelling van de middendijk volgt aansluitend, maar wordt bemoeilijkt door de slechte toegankelijkheid.

De verhoogde waterpeilen op het Leopoldkanaal zorgden, tot aan de herstelling van de middendijk (en het opnieuw instellen van de normale waterpeilen), voor waterhuishoudingsproblemen in de ruime omgeving, gelukkig (net) geen overstromingschade.

De baggerwerken in het Leopoldkanaal, om de weggespoelde grond te verwijderen, moeten nog uitgevoerd worden.

Gezien het “bewijs” weggespoeld is en er geen meldingen zijn van vastgestelde afwijkingen in de periode voorafgaand aan de bres, is het moeilijk te achterhalen wat de exacte oorzaak is. Door mogelijke schadefenomenen en hun waarschijnlijkheid te bestuderen en naar historische gegevens te bekijken, hopen we bij een “meest aannemelijke oorzaak” uit te komen.

Op het terrein werden verschillende mogelijke faalmechanismen vastgesteld: omvallen van bomen, oneffen oppervlak met inzinkingen, diepe sporen in langse richting, lokale afglijdingen, erosie aan teen, zandophoping onder water, ...

De kans op falen op andere locaties wordt dan ook als reëel ingeschat. Naast opstarten van bijkomend onderzoek worden tevens mitigerende (beheers)maatregelen ingesteld, waaronder het beperken van het waterpeil, voorkomen van hoge stroomsnelheden, verhoogde inspectie, ongediertebestrijding, ...

Living Lab Hedwige-Prosperpolder

Patrik Peeters – Waterbouwkundig Laboratorium ([presentatie downloaden](#))

Griet De Backer – Afdeling Geotechniek ([presentatie downloaden](#))

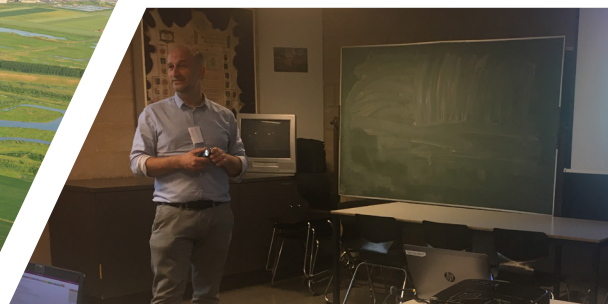
In de Hedwige-Prosperpolder, op de grens tussen Nederland en Vlaanderen, wordt ihkv. het geactualiseerde Sigmaplan de komende jaren een nieuwe ringdijk aangelegd ter vervanging van de huidige Scheldedijk.

Tijdens de aanlegfase ontstaat een uniek Living Lab, LL HPP, waar waterkeringen en crisisplannen in de praktijk getest en geoefend kunnen worden. Tijdens de werkzaamheden vinden er dijksterkteproeven (golfoverslag, overloop, ...) plaats. Uiteindelijk is het de bedoeling de huidige Scheldedijk te belasten tot de vorming van een bres. Parallel daaraan wordt geoefend in het voorkomen van, het bewust veroorzaken en het herstellen van doorbraken (zgn. beheers- en noodmaatregelen) adhv. grootschalige crisisoefeningen.

STOWA en WL bundelen hun krachten om binnen LL HPP enerzijds dijksterkteproeven en anderzijds crisisoefeningen te faciliteren. Samen met andere stakeholders zal invulling gegeven worden aan de proeven en zullen deze tot uitvoering gebracht worden.

Voor de selectie van proeflocaties willen we een goed beeld krijgen van de dijkopbouw. Mbv. geofysische metingen, zgn. elektrische resistiviteitsmetingen (ERT), wordt een continu-beeld gevormd van de grondopbouw. Hiermee kunnen lokale- anomalieën worden opgespoord en kan geotechnisch onderzoek, hier sonderingen, gericht aangestuurd worden.

De resultaten tonen vrij homogene dijkopbouwen. Lokale uitwateringsconstructies zijn goed zichtbaar op de ERT-lengteprofielen. Geotechnisch onderzoek blijft wel nodig om de geofysische metingen te interpreteren en sterkte-eigenschappen af te leiden.

Toelichting demo - De juiste machine op de juiste plaats

Jaco Immink – Vaarkamp bv ([presentatie downloaden](#))

Langs de Zuid-Willemsvaart werd met een traktor-hoge-druk-spuit-combinatie getoond hoe een begroeide harde bekleding kan worden schoon gespoten tbv. onderhoud en inspectiedoeleinden.

Op de winterdijk van de Maas werden enkele onderhoudshandelingen tbv. de dijkvegetatie gedemonstreerd: verticuteren, beluchten en doorzaaien.

